Danıştay 13. D., E. 2024/3154 K. 2025/592 T. 4.2.2025

T.C. Danıştay Başkanlığı - 13. Daire
Esas No.: 2024/3154
Karar No.: 2025/592
Karar tarihi: 04.02.2025
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2024/3154

Karar No : 2025/592

DAVACI : ... Yenilenebilir Enerji Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.

VEKİLİ : Av. ...

DAVALI : ... Kurumu

DAVANIN KONUSU :

1. Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 16. maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin ve Geçici 37. maddesinin,

2. ... tarih ve ... sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) kararının,

3. ... ve ...sayılı önlisans başvurusunun reddine dair ...tarih ve... sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (Kurul) kararının gözden geçirilerek kaldırılması ve önlisans başvurusunun yeniden ele alınarak kabulü talebiyle davalı idareye yapılan 11/06/2024 tarihli başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesince, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

1- Davacı şirket tarafından, rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurmak amacıyla ... tarih ve ... sayılı yazı ile önlisans başvurusunda bulunulmuş, söz konusu başvuru kapasite tahsisi yapılamayacağından bahisle ... tarih ve ...sayılı Kurul kararı ile reddedilmiştir.

2- Davacı tarafından söz konusu karara karşı açılan davada ... İdare Mahkemesinin ...tarih ve E:..., K:...sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, bu karar 28/05/2024 tarihinde davacıya tebliğ edilmiştir.

3- Bunun üzerine davacı tarafından davalı idareye yapılan 11/06/2024 tarihli başvuru ile, önlisans başvurusunun reddi sonrasında haricen yapmış oldukları araştırma ile aynı başvuru noktası için farklı şirketlere kapasite tahsisleri yapıldığı ve bu tahsislerin Yönetmeliğin Geçici 37. maddesi ile ...tarih ve ... sayılı Kurul kararı gereği önceliklendirilerek yapıldığının tespit edildiği, söz konusu düzenlemelerin ise hukuka aykırı olduğu ve başvurusunun hukuka aykırı düzenlemelere dayalı olarak yapılan kapasite tahsisleri nedeniyle reddedildiğinden bahisle önlisans başvurusunun yeniden ele alınarak kabulü talep edilmiş, başvurunun cevap verilmeyerek zımnen reddedilmesi üzerine ilk olarak (dilekçe ret kararı öncesinde) 08/09/2024 tarihinde kayıtlara alınan dilekçe ile bakılan dava açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Dava açma süresi" başlıklı 7. maddesinde, "Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür. Bu süreler; a) İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı, ... Tarihi izleyen günden başlar. ... İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler. ..."; "İdari makamların sükutu" başlıklı 10. maddesinde ise, "İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler." kurallarına yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un "Üst makamlara başvurma" başlıklı 11. maddesinde ise "İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır." kuralı yer almış; 14. maddesinin üçüncü fıkrasının (e) bendinde, dava dilekçelerinin süre aşımı bulunup bulunmadığı yönünden inceleneceği; 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de, 14. maddenin üçüncü fıkrasının (e) bendine aykırılık görülmesi halinde davanın reddine karar verileceği kurala bağlanmıştır.

Aktarılan düzenlemelerden, düzenleyici işlemin ilanından sonra dava açma süresi içerisinde bu işlemin iptali istemiyle dava açılabileceği veya 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesi kapsamında idareye başvuru yapılabileceği gibi, dava açma süresinin geçmiş olması halinde, düzenleyici işlemin uygulanmasına ilişkin yeni bir işlem tesis edildiğinde uygulama işleminin veya dayanağı olan düzenleyici işlemin ayrı ayrı veya birlikte yine dava açma süresi içinde dava konusu edebileceği, Kanun'un 10. maddesi uyarınca, önceden idari bir işlemin mevcut olmadığı durumlarda, idari bir işlem tesis edilmesi istemiyle ilgili idareye başvurulabileceği, Kanun'un 11. maddesi uyarınca, hakkında idari işlem tesis edilenlerin ise dava açmadan

önce işlemin "kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması" istemiyle ilgili makamlara başvuruda bulunabileceği anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı şirket tarafından, rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurmak amacıyla önlisans başvurusunda bulunulduğu, söz konusu başvurunun kapasite tahsisi yapılamayacağından bahisle Yönetmeliğin 16. maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca ...tarih ve ... sayılı Kurul kararı ile reddedildiği ve bu kararın 16/09/2023 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, davacının söz konusu karara karşı 06/11/2023 tarihinde kayıtlara alınan dilekçe ile ...İdare Mahkemesinde dava açtığı, yapılan yargılama neticesinde anılan Mahkemenin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği ve bu kararın 28/05/2024 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, aktarılan süreç sonrasında davacı tarafından davalı idareye 11/06/2024 tarihinde başvuruda bulunularak, önlisans başvurusunun reddi sonrasında haricen yapmış oldukları araştırma ile aynı başvuru noktası için farklı şirketlere kapasite tahsisleri yapıldığı ve bu tahsislerin Yönetmeliğin Geçici 37. maddesi ile... tarih ve ... sayılı Kurul kararı gereği önceliklendirilerek yapıldığının tespit edildiği, söz konusu düzenlemelerin ise hukuka aykırı olduğu ve başvurusunun hukuka aykırı düzenlemelere dayalı olarak yapılan kapasite tahsisleri nedeniyle reddedildiğinden bahisle önlisans başvurusunun yeniden ele alınarak kabulünün talep edildiği, başvurunun cevap verilmeyerek zımnen reddedilmesi üzerine ilk olarak (dilekçe ret kararı öncesinde) 08/09/2024 tarihinde kayıtlara alınan dilekçe ile bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı tarafından iptali istenilen dava konusu Yönetmelik düzenlemelerinin 19/11/2022 tarih ve 32018 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yönetmeliğe eklenen düzenlemeler olduğu, dava konusu diğer işlem olan ...tarih ve ... sayılı Kurul kararının da aynı tarihli Resmi Gazete'de yayımlandığı, bakılan davanın ise söz konusu düzenlemelerin Resmi Gazete'de yayınlandığı 19/11/2022 tarihinden itibaren altmış gün içinde açılmadığı gibi söz konusu düzenleyici işlemlerin uygulanması sonucunda tesis edilen Kurul kararının tebliği sonrasında da açılmadığı, bakılan davanın aktarılan sürecin sonunda 11/06/2024 tarihinde davalı idareye yapılan başvuru sonrasında açıldığı anlaşılmakta olup, davanın süresinde olup olmadığına ilişkin değerlendirmenin bu çerçevede yapılması gerekmektedir.

Olayda, davacı tarafından önlisans başvurusunun reddine ilişkin işlem tesis edildikten sonra 11/06/2024 tarihinde davalı idareye yapılan başvuru ile söz konusu işleme itiraz edilerek önlisans başvurusunun yeniden ele alınmasının talep edildiği, davacının başvurusunun 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi kapsamında işlem tesis edilmesi niteliğinde olmadığı ve aynı Kanun'un 11. maddesi kapsamında daha önce tesis edilmiş olan işlemin değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması talebiyle yapılan bir başvuru niteliğinde olduğu, bu bakımdan dava açma süresinin hesaplanmasında 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi kapsamında değerlendirme yapılmasının mümkün olmadığı ve süre hesabının aynı Kanun'un 7. ve 11. maddesi kapsamında yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Diğer yandan, davacı tarafından 11/06/2024 tarihinde davalı idareye yapılan başvuruda "haricen yapılan araştırmada aynı başvuru noktası için farklı şirketlere kapasite tahsisleri yapıldığı ve bu tahsislerin Yönetmeliğin Geçici 37. maddesi ile... tarih ve ... sayılı Kurul kararı gereği önceliklendirilerek yapıldığının tespit edildiği, söz konusu düzenlemelerin ise hukuka aykırı olduğu ve başvurusunun hukuka aykırı düzenlemelere dayalı olarak yapılan kapasite tahsisleri nedeniyle reddedildiği" belirtilmiş ise de, davacının önlisans başvurusunun reddine ilişkin işleme karşı ... İdare Mahkemesi nezdinde açmış olduğu E:... sayılı davaya ilişkin dava dilekçesi UYAP üzerinden incelendiğinde, dilekçede yer alan açıklama ve beyanlardan davacının 11/06/2024 tarihli başvurusunda belirtilen kapasite tahsislerinden ve bu tahsislerin iptali istenilen düzenleyici işlemler kapsamında yapıldığından (söz konusu düzenleyici işlemlerin uygulandığından) anılan

dilekçe tarihi itibarıyla haberdar olduğu, başka bir deyişle davacının 11/06/2024 tarihli başvurusunda belirttiği hususlardan bu tarihten önce haberdar olduğu ve bu nedenle 11/06/2024 tarihli dilekçede belirtilen hususların davacı açısından yeni bir hukuki durum teşkil etmediği, bu yönüyle de davacının başvurusunun 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı ve dava açma süresinin hesaplanmasında aynı Kanun'un 11. maddesinin uygulanması gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, davacı tarafından yeniden değerlendirilmesi istenilen önlisans başvurusunun reddine ilişkin ... tarih ve ...sayılı Kurul kararının 16/09/2023 tarihinde davacıya tebliğ edildiği, davacı tarafından bu işleme karşı dava açma süresi içinde doğrudan dava açılabileceği gibi (nitekim 06/11/2023 tarihinde Ankara 14. İdare Mahkemesi kaydına giren dava dilekçesi ile anılan işlemin iptali istemiyle dava açmıştır.), 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca anılan işlemin geri alınması, iptal edilmesi ya da düzeltilmesi istemiyle idari dava açma süresi olan altmış gün içinde idareye başvuruda bulunup, sonucunda olumsuz yanıt alması ya da isteğinin zımnen reddi üzerine dava açabilecek iken 16/09/2023 tarihinde tebliğ edilen bireysel işleme karşı, yeni bir hukuki duruma sebep olacak bir hususta olmamasına rağmen 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesinde düzenlenen süreyi aşarak 11/06/2024 tarihinde yapılan başvurunun zımnen reddi üzerine açılan davanın süre aşımı nedeniyle esasının incelenmesine imkan bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, 2577 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca ilanı gereken düzenleyici işlemlere karşı ilan tarihini izleyen günden itibaren dava açma süresinde dava açılabileceği düzenlenmiştir. Dava konusu düzenleyici işlemler 19/11/2022 tarihli ve 32018 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, anılan düzenleyici işlemlere karşı 08/09/2024 tarihinde açılan davanın süresinde açıldığından söz etmek mümkün değildir.

Diğer taraftan, 2577 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 4. fıkrası uyarınca, ilanı gereken düzenleyici işlemlere karşı dava açma süresi geçtikten sonra dava açılabilmesi, ancak düzenleyici işlemin uygulaması sonucunda bir işlem tesis edilmesi ve bu işlem veya dayanağı olan düzenleyici işleme karşı ayrı ayrı veya birlikte dava açma süresi içinde dava açılması halinde mümkün olduğundan, ... tarih ve...sayılı Kurul kararı ile uygulanan düzenleyici işlemlere karşı bu işlemin tebliğ edildiği tarih olan 16/09/2023 tarihinden itibaren süresi içerisinde dava açılması veya dava açma süresi içerisinde Kanun'un 11. maddesi kapsamında ilgili makama başvuruda bulunulması gerekirken, anılan Kanun'un 11. maddesinde öngürülen süreler geçirildikten sonra yapılan başvurunun, geçmiş olan dava açma süresini canlandırmasına da hukuken olanak bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-b maddesi uyarınca DAVANIN SÜRE AŞIMI NEDENİYLE REDDİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam...TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3. Kullanılmayan ...-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi halinde davacıya iadesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 04/02/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.